

۹۷، پر طلاق‌ترین سال تاریخ ثبت احوال

مقایسه تعداد ازدواج‌ها و طلاق‌های ثبت‌شده در سال ۹۸ می‌گوید که در کنار هر هزار ازدواج، ۳۱۸ مورد هم طلاق رخ داده است.



مقایسه تعداد ازدواج‌ها و طلاق‌های ثبت‌شده در سال ۹۸ می‌گوید که در کنار هر هزار ازدواج، ۳۱۸ مورد هم طلاق رخ داده است.

به گزارش ایسنا، روزنامه شهروند نوشت: اگرچه روزگاری نه چندان دور، دختران و پسران ایرانی با پایان دوران نوجوانی شان ساز ازدواج و آغاز زندگی متاهلی کوک می‌کردند اما چند سالی است که آمارهای سازمان ثبت احوال از دورانی تازه خبر می‌دهند؛ فصل بی‌رغبتی به ازدواج و گسترش طلاق.

در چند سال گذشته بارها جامعه‌شناسان ایرانی از لزوم چاره‌اندیشی در این باره گفته و نسبت به «وضعیت قرمز» دوام خانواده در ایران هشدار داده‌اند و حالا بررسی «شهروند» نشان از ادامه روند نگران‌کننده طلاق دارد. آمارهای رسمی سازمان ثبت احوال ایران نشان می‌دهد سال گذشته نه تنها شرایط این حوزه بهتر نشده، بلکه در این سال نسبت تعداد طلاق رخ داده به تعداد ازدواج‌های ثبت‌شده به بالاترین رقم در تاریخ ایران از زمان شروع به کار سازمان ثبت احوال رسیده است؛ مقایسه تعداد ازدواج‌ها و طلاق‌های ثبت‌شده در این سال می‌گوید که در کنار هر هزار ازدواج، ۳۱۸ مورد هم طلاق رخ داده است. به عبارت دیگر سال گذشته در هر ساعت ۶۳ زوج زندگی مشترک تازه‌ای را آغاز کرده‌اند که البته در همین سال و در هر ساعت ۲۰ خانواده هم از بین رفته است.

میانگین سن ازدواج ایرانیان در گذر زمان

بررسی آمارهای رسمی یکی دیگر از تغییرات رفتاری ایرانیان را در ۲۰ سال گذشته و در گذر زمان به خوبی نشان می‌دهد؛ افزایش سن ازدواج. اگرچه بر اساس مرکز آمار ایران ۶۳ سال پیش یعنی در سال ۱۳۳۵، میانگین سن ازدواج زنان ایرانی ۱۹ سال بود، اما در سال ۹۷ این عدد به حدود ۲۳.۴ رسید. در گذر زمان و در این سال‌ها البته میانگین سن مردانی که زندگی مشترک را شروع می‌کنند هم افزایش پیدا کرده و از حدود ۲۵ سال به ۲۷.۵ رسیده است.

رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران: توجیه وضع موجود بزرگ‌ترین خطر استراتژیک است

«حسن موسوی چلک»، رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران به تازگی در مقاله‌ای به بررسی روند ازدواج و طلاق در ایران پرداخته و از اصطلاح «وضعیت قرمز» برای شرایط کنونی استفاده کرده است. او که معتقد است آمارهای رسمی از شرایط نامناسبی درباره میل به ازدواج و تلاش برای حفظ زندگی مشترک حکایت دارد، می‌گوید راهکار نه در پنهان کردن این آمار بلکه بررسی شفاف آنها و تغییر و اصلاح سیاست‌های موجود است. موسوی چلک در این باره به «شهروند» می‌گوید: «آن‌چه ما در کشور شاهدیم روند کاهش ازدواج باوجود افزایش جمعیت در معرض و شرایط ازدواج است. نکته دوم این که ما چند نوع سیاست‌گذاری داشتیم که موضوع ازدواج و به دنبال آن افزایش جمعیت را به عنوان یک محور جدی در نظام برنامه‌ریزی به شکل‌های مختلف موردتوجه قرار دادیم؛ مثلاً سیاست‌های کلی خانواده، سیاست‌های کلی جمعیت، سیاست‌های کلی سلامت که از لزوم توجه به افزایش آمار ازدواج می‌گویند. بحث تسهیل ازدواج و همچنین برنامه ششم هم هست که برای این موضوع برنامه‌ریزی شده است. علاوه بر این در همین مدت وام ازدواج هم افزایش پیدا کرده، اما با وجود همه اینها می‌بینیم که میل به ازدواج پایین است.»

این مددکار اجتماعی در تحلیل وضع طلاق هم می‌گوید: «در کنار کاهش میل ازدواج، روند افزایش طلاق را هم داریم. این افزایش قابل انکار نیست اگرچه همه ما نگران این افزایش هستیم. علاوه بر این طلاق یکی از ۵ اولویت اصلی کشور ماست و این لزوماً به معنی کار نکردن مسئولان نیست، ولی این ساده‌انگاری است که فکر کنیم با این کارهای کنونی می‌توانیم ازدواج را افزایش و طلاق را کاهش دهیم. چون ازدواج و طلاق مولفه‌هایی چندعاملی‌اند اما در حال حاضر نشانگرها نشان می‌دهد که وضع بر اساس آمار رسمی نگران‌کننده است. اگر این کارها انجام نمی‌شد قطعاً وضع بدتر بود، اما نباید انتظار داشته باشیم که با این کارها شیب ازدواج مثبت و طلاق منفی شود.»

رئیس انجمن مددکاران اجتماعی ایران درباره راهکارهای پیش‌رو از لزوم بررسی و اصلاح سیاست‌های گذشته می‌گوید:

گوید: «موضوع بسیار پیچیده و سخت است و این طور نیست که فکر کنیم با یک وام شرایط اصلاح می شود. به نظر من نخستین گام برای حل این معضل پذیرش مشکل است. باید اجازه دهیم که این وضع تحلیل و بررسی شود و اجازه دهیم دماسنج اجتماعی میزان کنونی را نشان دهد. توجه وضع موجود بزرگترین خطر استراتژیک است و باید عاقلانه و واقع بینانه تر ببینیم. یکی از انتظارات این است که اثربخشی برنامه های دیروز را امروز بررسی کنیم و برنامه های تازه ای را متناسب با واقعیت امروز بنویسیم.»

موسوی چلک درباره برخی اظهارنظرها مبنی بر این که نباید آمار طلاق اعلام شود، هم با رد چنین دیدگاهی می گوید: «یک جایی برای ایجاد حساسیت هم در مردم و هم مسئولان ایجاد شود. این که آمار اعلام نشود فرار از واقعیت است. چطور آمار اختلاس و چندین بی اخلاقی دیگر منتشر می شود، اما در حوزه اجتماعی با این اهمیت آمار از جامعه پوشانده شود؟ برداشت من این است که باید آمار گفته شود ولی تحلیل هم صورت بگیرد. نباید سیاه نمایی کرد و این کاملاً درست است، اما نباید از واقعیت موجود هم فرار کرد.»

رکورد بی سابقه تعداد طلاق به نسبت ازدواج در یک سال

یکی دیگر از شاخص های مورد بررسی درباره وضع ازدواج و طلاق در یک جامعه، نسبت طلاق به ازدواج است، معنای این شاخص این است که در یک سال به نسبت هر هزار ازدواج ثبت شده در یک جامعه، چند مورد طلاق در همان جامعه و در همان سال رخ داده است که این مورد هم از شرایط نامناسب کنونی جامعه ایران حکایت دارد. این شاخص در سال ۷۷، عدد ۸۰ بوده است؛ یعنی در این سال در کنار ثبت هر هزار ازدواج، ۸۰ مورد طلاق هم در ایران صورت گرفته است. ۲۰ سال بعد یعنی در سال ۹۷، این عدد حدود چهار برابر شد و به ۳۱۸ رسید. البته معنای این شاخص به این صورت نیست که از هزار ازدواج سال ۹۷، ۳۱۸ مورد منجر به طلاق شده، چون ممکن است تعدادی از طلاق ها مربوط به ازدواج های سال های گذشته باشد و مثلاً زوجی پس از چندین سال زندگی مشترک، تصمیم به جدایی بگیرند.

سال کاهش ازدواج و افزایش طلاق

یکی از معیارهای رایج در بررسی میزان ازدواج و طلاق، آمار هر کدام از این رویدادهای اجتماعی است، هرچند این اعداد به تنهایی تصویر شفافی از وضع نظام خانواده در یک کشور نشان نمی دهد و چندین مؤلفه دیگر هم باید در این بررسی لحاظ شود. اما در همین گام، آمار رسمی سازمان ثبت احوال ایران به عنوان معتبرترین منبع در این زمینه می گوید که سال ۹۵ جامعه ایران بیشترین تعداد طلاق نیم قرن گذشته را تجربه کرده است. در این سال ۱۸۱ هزار و ۴۹ زوج ترجیح دادند به زندگی مشترک خود پایان دهند، البته در همین سال ۷۰۴ هزار و ۷۱۶ رویداد ازدواج هم در ایران ثبت شد. سال ۹۶ این آمار طلاق کاهش پیدا کرد؛ هر چند آمار ازدواج نسبت به سال پیش هم کاهش یافت. در این سال کار تا جایی پیش رفت که سخنگوی سازمان ثبت احوال اعلام کرد دیگر آمار طلاق منتشر نخواهد شد، هرچند او یک بار دیگر و در نخستین نشست خبری امسال خود آمار ثبت شده پارسال را اعلام کرد؛ ۵۴۹ هزار و ۸۶۱ مورد ازدواج و همچنین ۱۷۴ هزار و ۵۹۰ مورد طلاق. به عبارت دیگر این اطلاعات می گوید که سال ۹۷ میل به ازدواج بار دیگر کاهش پیدا کرد و تعداد ازدواج ها ۱۳ و نیم درصد نسبت به سال ۹۵ کم شد. در این سال حتی تعداد آمار طلاق هم به میزان ۰ / ۰۶ درصد افزایش پیدا کرد. این کاهش تعداد ازدواج و همچنین افزایش آمار طلاق در حالی است که در این سال افراد در معرض ازدواج به لحاظ سن و سال افزایش هم پیدا کرده بود. علاوه بر این بررسی های آماری «شهروند» از میزان ازدواج و طلاق در ۲۰ سال گذشته نشان می دهد به طور کلی میزان طلاق همواره افزایش پیدا کرده و روند کلی افزایش تعداد ازدواج ها تا سال ۸۹ ادامه یافت و از این سال به بعد، تعداد افراد کمتری روی به زندگی مشترک آوردند.